

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2011 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: SSR (del.) Sylwia Kulma

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2011 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi (...) z siedzibą we W.

z udziałem (...) S.A. z siedzibą w W.

o uchylenie wyroku sądu polubownego

postanawia:

1. odrzucić skargę,

2. nakazać Kasie Sądu Okręgowego w Warszawie zwrócić Uniwersytetowi (...) z siedzibą we W. kwotę 72.015 zł (siedemdziesiąt dwa tysiące piętnaście złotych) uiszczoną tytułem opłaty od skargi

UZASADNIENIE

W dniu 27 września 2011 roku powód (...) z siedzibą we W. wniósł skargę o uchylenie wyroku sądu polubownego – rozjemcy kontraktowego O. S. z dnia 31 maja 2011 r., wnosząc w pierwszej kolejności o zbadanie dopuszczalności wniesienia skargi na podstawie art. 199 § 1 pkt. 1 kpc w zw. art. 1207 § 2 kpc w związku jako dotyczącej decyzji rozjemcy nie posiadającej waloru wyroku sądu polubownego (k. 2-34 - skarga).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 29 czerwca 2010 r. (...) z siedzibą we W. zawarł z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę nr (...) dotyczącą wykonania inwestycji (...) (...)” (k. 41-58). W pkt. 2.5 strony przewidziały procedurę rozstrzygania sporów (k. 47-47verte). Ustaliły w niej, że jeżeli w toku wykonywania robót zaistnieje pomiędzy stronami jakikolwiek spór wynikający z postanowień kontraktu lub wykonywania robót, włącznie ze sporami co do decyzji lub czynności dokonywanych przez inżyniera, to każda ze stron może w terminie 14 dni od zaistnienia sporu przedłożyć Rozjemcy wniosek na piśmie o rozstrzygnięcie tego sporu, z kopią dla drugiej strony (pkt. 2.5.1). W pierwszej kolejności właściwym do rozstrzygania sporu jest Rozjemca (2.5.2.). Funkcję Rozjemcy kontraktowego pełnić będzie dr inż. O. S. (2.5.3). Zasady pełnienia przez Rozjemcę jego obowiązków określa Umowa zawarta z Rozjemcą przez obie strony (2.5.5). Rozjemca wyda swoje rozstrzygnięcie w terminie 14 dni od otrzymania wniosku o rozstrzygnięcie sporu (2.5.6). Jeżeli strony lub jedna z nich nie są zadowolone z rozstrzygnięcia rozjemcy, to każda ze stron będzie mogła skierować sprawę rozstrzygnięcia tego sporu do sądu powszechnego. Nie skierowanie sporu do rozstrzygnięcia sądu powszechnego skutkuje, że rozstrzygnięcie rozjemcy jest wiążące dla stron (2.5.7).

Pomiędzy stronami zaistniał spór dotyczący realizacji powyższego kontraktu i w dniu 31 maja 2011 r. Rozjemca kontraktowy O. S. wydał decyzję, w której postanowił uznać roszczenie wykonawcy (...) S.A. o zwiększenie zatwierdzonej kwoty kontraktowej netto o 1.440.289,65 zł z tytułu wykonania dodatkowych prac nie dookreślonych w opisie przedmiotu zamówienia. W postanowieniach końcowych zawarł pouczenie, iż każda ze stron, jeżeli nie jest zadowolona z decyzji, może skierować sprawę do rozstrzygnięcia do sądu powszechnego (k. 61 – decyzja.)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z dyspozycją art. 1205 § 1 kpc wyrok sądu polubownego wydany w Rzeczypospolitej Polskiej może zostać uchylony przez sąd wyłącznie w postępowaniu wszczętym na skutek wniesienia skargi o jego uchylenie, zgodnie z poniższymi przepisami. Wyczerpująco przesłanki te przytoczone zostały w treści art. 1206 kpc. § 1 pkt. 1 i 3 tego przepisu stanowią, iż strona może w drodze skargi żądać uchylenia wyroku sądu polubownego, jeżeli brak było zapisu na sąd polubowny, zapis na sąd polubowny jest nieważny, bezskuteczny albo utracił moc według prawa dla niego właściwego (pkt. 1), wyrok sądu polubownego dotyczy sporu nieobjętego zapisem na sąd polubowny lub wykracza poza zakres takiego zapisu, jeżeli jednak rozstrzygnięcie w sprawach objętych zapisem na sąd polubowny daje się oddzielić od rozstrzygnięcia w sprawach nieobjętych tym zapisem lub wykraczających poza jego zakres, wyrok może być uchylony jedynie w zakresie spraw nieobjętych zapisem lub wykraczających poza jego zakres; przekroczenie zakresu zapisu na sąd polubowny nie może stanowić podstawy uchylenia wyroku, jeżeli strona, która brała udział w postępowaniu, nie zgłaszała zarzutów co do rozpoznania roszczeń wykraczających poza zakres zapisu (pkt. 3). Art. 1207 § 2 kpc stanowi, iż postępowanie ze skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego odbywa się według przepisów księgi pierwszej części pierwszej, jeśli przepisy poniższe nie stanowią inaczej. Zgodnie natomiast z dyspozycją art. 199 § 1 pkt 1 kpc Sąd odrzuci pozew, jeżeli droga sądowa jest niedopuszczalna.

Dopuszczalność wniesienia skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego warunkowana jest więc istnieniem takiego rozstrzygnięcia, które spełniałoby kryteria umożliwiające uznanie go za wyrok wydany w postępowaniu polubownym. W ocenie Sądu w sprawie niniejszej brak takiego rozstrzygnięcia. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż strony umowy z dnia 29 czerwca 2010 r. wcale nie przewidziały w jej treści zapisu na sąd polubowny. W tym zakresie Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2001 r., sygn. akt IV CKN 139/01, w którym stwierdził on, iż „Istotą instytucji zapisu na sąd polubowny jest poddanie sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego. Jeżeli umowa nie przewiduje dla sądu polubownego funkcji rozstrzygania sporu, to tego rodzaju zapis nie stanowi zapisu na sąd polubowny, do którego znajdują zastosowanie przepisy art. 697-715 k.p.c.” Dokonując oceny zapisu zawartego przez strony w łączącej je umowie należy wskazać, iż zgodnie z pkt. 2.5 tej umowy przewidziały one, iż w pierwszej kolejności będą starały się rozwiązać wszelkie spory poddając je pod ocenę niezależnego eksperta, który miałby pełnić rolę quasi mediatora – Rozjemcy. Proponuje on bowiem stronom właściwy sposób rozwiązania sporu (w tym celu wydaje własne rozstrzygnięcie nazwane decyzją), jednakże, zgodnie z pkt. 2.5.7 decyzja ta nie jest dla stron wiążąca, gdyż każda z nich (lub obie) jeżeli są niezadowolone z orzeczenia mogą w każdym czasie wnieść taką sprawę do sądu powszechnego. Istotne jest w tym w szczególności, iż przysługujące im uprawnienie polega nie na zaskarżeniu orzeczenia rozjemcy (z jakichś powodów, w tym przewidzianych w art. 1206 kpc) lecz po prostu na wniesieniu sprawy do sądu. Oznacza to, iż orzeczenie Rozjemcy nie ma żadnego waloru wiążącego – skoro strona w każdym czasie może wytoczyć powództwo na zasadach ogólnych. Dopiero zaakceptowanie przez obie strony wydanej decyzji czyni ją dla stron wiążącą. W świetle braku dodatkowych regulacji w umowie brak możliwości uznania, iż to zaakceptowanie miałyby polegać na czymś innym niż zawarcie w tym zakresie przez strony ugody, dodatkowej umowy, aneksu do już zawartej umowy – w każdym razie polegać musi na ujawnieniu woli zaakceptowania rozstrzygnięcia w stopniu wystarczającym. Fakt obowiązywania danego rozstrzygnięcia zależy więc od woli stron wyrażonej po jego wydaniu, a nie wynika z wiążącego strony ustalenia zawartego w umieszczonej w umowie klauzuli zawierającej zapis na sąd polubowny. Takie rozstrzygnięcie, niezależnie od nazwy, nie może więc zostać uznane za wyrok sądu polubownego.

Skoro więc w sprawie nie występuje orzeczenie, które mogłoby podlegać badaniu (wyrok sądu polubownego), to skarga zawierająca żądanie jego uchylenia podlega odrzuceniu.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 79 ust. 1 pkt. 1b ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.).